

عنوان مقاله:

نقدهای اسپینوزا بر انسان وار انگاری خدا

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه، دوره 12، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

حمید طالب زاده - دانشیار گروه فلسفه دانشگاه تهران

حسین صابری ورزنه - دانش آموخته دکترای فلسفه دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

اسپینوزا سعادت شناسی خود را مبتنی بر تصویری غیر انسان وار از خداوند می سازد و بدین جهت با تشخیص علل گرایش های انسان وار انگارانه در حوزه الهیات و به طور خاص خداشناسی، به نقد چنین خدایی می پردازد. مقاله حاضر با روش منظومه گرایی مفهومی در صدد بیان نقدهای اسپینوزا بر انسان وار انگاری خداست. بدین صورت که مفاهیم اصلی و اشتقاقی ای را که اسپینوزا در اطراف این مسئله مطرح می سازد، مشخص کرده تا به منظومه ای از مفاهیم به هم مرتبط دست یابد و بحث های مرتبط با آن ها را نظام بخشد. این مقاله نشان می دهد که اسپینوزا ریشه انسان وار انگاری را اصولا در نقص معرفتی بشر می داند. وی با نقد دو مفهوم اصلی «خلق» و «حدوث»، مفاهیم اشتقاقی عقل و اراده و حکمت (غایتمداری در فعل) را در این منظومه مفهومی مشخص کرده و چنین صفاتی را از جانب ذات ربوبی نفی می کند و بدین واسطه اطلاق خیر و شر اخلاقی و انفعالات عاطفی را نیز بر خداوند بی مبنا می سازد.

کلمات کلیدی:

انسان وار انگاری، خلق و حدوث، عقل، اراده، غایت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1749087>

